

Beschrijving kwaliteitszorg (A)OSR

Okt2015

Uitgangspunten

Het kwaliteitsbeleid van de (A)OSR is gebaseerd op de ontwikkeling van *keurmerk naar alliantie* die het ICLON aan de met hem samenwerkende scholen voorgesteld heeft. In de voorstellen voor deze alliantie wordt de kwaliteit van opleiden (en onderzoek) bepaald aan de hand van de bekwaamheidsdossiers of portfolio's van docenten in opleiding en zittend personeel en aan de hand van de kwaliteit van de leeromgeving, c.q. de onderzoeksomgeving. De Stuurgroep OSR heeft besloten zich voor alsnog te richten op de docenten in opleiding.

De OSR gaat in haar kwaliteitsbeleid, zoals voor het eerst vastgesteld december 2012, voort uit van de kwaliteitsindicatoren zoals geformuleerd in de *Regeling tegemoetkoming kosten opleidingscholen* van OCW en van de documenten van oprichting van de OSR.

Het kwaliteitsbeleid sluit aan bij de reguliere algemene jaarlijkse verantwoording en PDCA-cyclus van de deelnemende scholen. De Stuurgroep OSR hecht verder belang aan een mid term review in de vorm van een peer review-light, die mede bedoeld is als voorbereiding op de eerstvolgende visitatie van de NVAO.

Beoordeling kwaliteit van bekwaamheidsdossiers of portfolio's

Hoewel de daarvoor aangewezen functionarissen in de school de docenten in opleiding nauwlettend in hun ontwikkeling volgen en hen op onderdelen ook (mede) beoordelen valt de toetsing van de kwaliteit van bekwaamheidsdossiers of portfolio's onder de accreditatie van de opleidingsinstituten.

Beoordeling kwaliteit van leeromgeving en onderzoekomgeving

De kwaliteit van de leeromgeving en de onderzoekomgeving wordt voornamelijk bepaald door

- een adequate organisatie;
- tevredenheid van alle betrokkenen over de leeromgeving en onderzoekomgeving;
- tevredenheid van alle betrokkenen over de samenwerking binnen de (A)OSR.

De instrumenten die de OSR hiervoor heeft ontwikkeld en hiervoor inzet zijn gebaseerd op deze punten.

Instrumenten voor kwaliteitszorg

De OSR heeft voor de uitvoering van haar kwaliteitsbeleid de volgende instrumenten ontwikkeld en vastgesteld:

1. Standaardlijst jaarverslag opleiden (met document van toelichting);
2. Standaardlijst jaarverslag onderzoek;
3. Tevredenheidsenquête studenten (met instructie voor de afname);
4. Peer review-light;
5. Panelgesprek met studenten;
6. Overzicht van de kenmerken van de opleidingsvarianten in de OSR.

Wijze van verantwoording

JAARVERSLAG

Elke deelnemende school legt jaarlijks verantwoording af over haar organisatie en uitvoering van opleiden en, indien van toepassing, ook onderzoek, aan de hand van de kwaliteitsindicatoren uit de *Standaardlijst jaarverslag opleiden* en de *Standaardlijst jaarverslag onderzoek*.

De school peilt de tevredenheid van de studenten door afname van de digitaal aangeboden *Tevredenheidsenquête studenten OSR* en voorts de tevredenheid van andere betrokkenen (vakcoaches, begeleiders op school, enz.) op een door de school zelf gekozen maar adequate wijze.

Op basis van de verzamelde gegevens trekt de school conclusies, maakt een sterkte-zwakte-analyse, formuleert nieuwe beleidsdoelen en daartoe leidende activiteiten en neemt deze op in de reguliere PDCA-cyclus van de school. De school neemt haar verantwoording en nieuw beleid t.a.v. opleiden en, indien van toepassing, onderzoek op in de reguliere documenten van verantwoording van de school.

De school stelt haar gegevens uit de Standaardlijsten ter beschikking van de projectleiding om daaruit conclusies en voorstellen voor het beleid van de (A)OSR als geheel op te kunnen stellen.

De school stelt haar gegevens uit de Standaardlijsten ook ter beschikking van de bezoekende school en de vertegenwoordiger namens de instituten ter voorbereiding op de peer review-light.

Afspraken m.b.t. de inrichting van de leeromgeving zijn onder meer te vinden in de *Toelichting op de Standaardlijst jaarverslag opleiden* en in het overzicht *Kenmerken van de opleidingsvarianten in de OSR*.

De Standaardlijsten zijn ingedeeld in:

- A. Organisatiebeschrijving (on-going concern)
- B. Kwantitatieve gegevens (o.a. gerealiseerde opleidingsplaatsen en inzet t.b.v. begeleiding)
- C. Kwalitatieve gegevens (o.a. tevredenheid betrokkenen)
- D. Sterkte-zwakteanalyse
- E. Ontwikkeldoelen (op basis van sterkte-zwakteanalyse en kwalitatieve gegevens)

Elk ontwikkeldoel wordt nader uitgewerkt in een SMART geformuleerde verbeteractie.

PEER REVIEW-LIGHT

De OSR houdt een maal in de periode van het door OCW erkende samenwerkingsverband een mid term review in de vorm van een Peer review-light, en wel in het vierde jaar van de samenwerking. Voor het eerst werd een peer review gehouden in het schooljaar 2012-2013. De volgende peer review is voorzien voor schooljaar 2018-2019. Scholen bezoeken elkaar als critical friend met als doel de organisatie en uitvoering van opleiden en eventueel ook onderzoek van de ontvangende school te optimaliseren. Ook de opleidingsinstituten worden hierbij betrokken: aan elk bezoek neemt ook een vertegenwoordiger namens de drie instituten deel.

Het light-karakter wordt bepaald door de beperking van het aantal betrokken geledingen, de beperking van de duur van het bezoek en de beperking van de documenten voor de voorbereiding en het nawerk.

De gegevens uit de Standaardlijsten en het opleidingsplan van de school vormen de basis voor het bezoek aan de ontvangende school.

De bezoeken vinden plaats in twee kringen: een kring academische opleidingsscholen en een kring niet-academische opleidingsscholen. De volgorde in de kring zal per periode wisselen.

Een reviewcommissie uit de Stuurgroep OSR organiseert de bezoeken.

De organisatie van de Peer review is vastgelegd in de *Regeling Peer review-light*, versie dec2012.

PANELGESPREK MET STUDENTEN PER SCHOOL

De tevredenheid van de studenten van de OSR over de inhoud en de begeleiding van stage/praktijkdeel van de opleiding wordt jaarlijks gemeten middels de digitale studentenenquête OSR, die deel uitmaakt van het kwaliteitssysteem van de OSR. Het instrument meet de tevredenheid van studenten van de diverse OidS-categorieën t.a.v. de opleidingsfunctie en, indien van toepassing, de onderzoeksfunctie. In de Coördinatiegroep en de Stuurgroep van de OSR is in 2014 vastgesteld dat de uitslagen van de enquête aanleiding geven inhoudelijk extra informatie te verwerven voor het formuleren van verbeteracties voor de begeleiding per deelnemende school specifiek en voor de OSR in het algemeen. Het panelgesprek per school met vertegenwoordigers van de diverse categorieën OidS-studenten is bedoeld om in de gewenste informatie te voorzien. De meest recente uitslag van de digitale studentenenquête van de betreffende school kan daarbij dienen als input.

Uitslag enquête voorafgaand schooljaar

De enquête wordt gebruikelijk in twee perioden van het schooljaar ter beantwoording voorgelegd aan de studenten, afhankelijk van het moment van het verlaten van de opleidingsschool. Studenten die aan het begin van het kalenderjaar de school verlaten vullen de enquête in de voorafgaande maand december in. De overige studenten in mei of juni van het lopende schooljaar.

De verwerking van de gegevens vindt later plaats. De uitslag van de enquête is in het najaar beschikbaar en wordt dan meegenomen in de kwaliteitsdocumenten van de school, zoals het jaarverslag opleiden.

Studentenpanel lopend schooljaar

Het gesprek met een studentenpanel vindt in de loop van het schooljaar plaats. De gegevens uit de enquête van dat lopende schooljaar zijn echter nog niet beschikbaar. Daarom wordt de meest recente uitslag (meestal die van het vorige schooljaar) gebruikt bij de voorbereiding van het panelgesprek. Het doel van het panelgesprek is voldoende gegevens te verzamelen voor optimalisatie van de begeleiding in de komende periode.

Vorbereiding

Het panel wordt zo heterogeen mogelijk samengesteld uit vertegenwoordigers van de studentencategorieën die in het lopende schooljaar op de betreffende school begeleid worden. Dat kan per school verschillen.

In aanmerking komen de volgende categorieën:

- a. voltijd-hbo-bachelor-regulier, leerjaar 3 of 4
- b. voltijd-hbo-bachelor-OidS, leerjaar 1 of 2
- c. voltijd-hbo-bachelor-OidS, leerjaar 3 of 4
- d. voltijd-hbo-bachelor-kopopleiding
- e. educatieve minoren (associate degree)
- f. universitaire masteropleiding ICLON
- g. universitaire masteropleiding Msc TU Delft/TULO
- h. zij-instromers
- i. bevoegde docenten studierend voor een andere of hogere bevoegdheid dan hun huidige.

Alleen studenten van een van de partners binnen de OSR komen in aanmerking:
Lero van de Hogeschool Rotterdam, ICLON en TUD Msc SEC.

Vanuit de school nemen aan het gesprek deel:

- de centrale/locatie overstijgende BoS;
- een vertegenwoordiger uit de schoolleiding;
- een notulist.

Om een juiste keuze van de deelnemers te kunnen maken dient de studentenregistratie van de school actueel en op orde te zijn.

Moment van gesprek

Het gesprek vindt plaats in april/mei, in ieder geval voorafgaande aan de afname van de digitale studentenenquête van het lopende schooljaar. De eerste conclusies worden na het panelgesprek z.s.m. met de studenten gedeeld omdat dit een stimulerend effect zal hebben op deelname aan de digitale enquête.

Duur van het gesprek

Het panelgesprek zal ongeveer 1 uur in beslag nemen.

Te bespreken onderwerpen

De onderwerpen zijn ontleend aan de tevredenheidsenquête (zie hieronder). De vertegenwoordigers namens de school stellen een volgorde vast om ervoor te zorgen dat de meest relevante onderwerpen in ieder geval aan de orde zullen komen. Zij doen dit op basis van de uitkomst van de voorafgaande enquête of geconstateerde knelpunten in de begeleiding.

Doel van het gesprek is immers meer inhoudelijke informatie te verkrijgen waarmee de begeleiding geoptimaliseerd kan worden.

Uitnodigen van de vertegenwoordigers namens de studenten

In de praktijk van de begeleiding is het de centrale BoS die het overzicht heeft over alle OidS-studenten in zijn school en over de kwaliteitszorg. De centrale BoS is door de centrale positie ook het best instaat eventueel ontbrekende informatie t.b.v. de keuze van geschikte kandidaten bij de coaches in te winnen. Hij stelt een lijst met studenten op die in aanmerking komen in het panelgesprek constructief mee te kunnen denken over verbeteringen in de begeleiding.

Mogelijke onderwerpen uit de tevredenheidsenquête:

1. Tevredenheid over de organisatie van de stage door de school.
2. Tevredenheid over de inhoud van de stage op de school.
3. Tevredenheid over de communicatie over de stage door de school.
4. Tevredenheid over de organisatie van de stage door de lerarenopleiding.
5. Tevredenheid over de communicatie over de stage door de lerarenopleiding.
6. Tevredenheid over de begeleiding door de vakcoach en de BoS.
7. Tevredenheid over de onderzoekbegeleiding.
8. Tevredenheid over de samenwerking tussen de lerarenopleiding en de school.
9. Tevredenheid over de wijze van beoordelen.

Aandachtspunten in de bespreking van deze onderwerpen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- a. de wijze van begeleiden van het leerproces
- b. frequentie van de begeleiding
- c. duidelijkheid in eisen
- d. visie van begeleiders op het beroep
- e. inhoudelijke expertise van de begeleiders
- f. enthousiasme
- g. betrokkenheid
- h. bereikbaarheid van de begeleiders
- i. kwaliteit van de feedback
- j. integriteit van de begeleiders

Rapportage

Binnen twee weken na het gesprek ontvangen alle deelnemers het verslag. Zij kunnen binnen een week hierop reageren met aanvullingen of correctievoorstellen. Deze worden apart toegevoegd aan het verslag, dat nogmaals aan alle deelnemers gestuurd wordt, evenals aan de projectleiding t.b.v. de algemene kwaliteitszorg van de OSR.

Evaluatie van procedures en instrumenten

Tijdens de uitvoering van het hierboven beschreven kwaliteitsbeleid van de (A)OSR worden procedures en instrumenten kritisch beoordeeld door de betrokkenen. Indien hiertoe aanleiding bestaat doen zij voorstellen voor verbetering. Deze voorstellen worden verzameld door de projectleiding.